

Jak se zapojit?

Přijďte se starat o přírodní památku Kudlačena! Stačí se přihlásit e-mailem či telefonicky na některou z akcí, které pořádáme pro širokou veřejnost.

Co můžete zažít na našich akcích?

- Praktickou péči o vzácnou lokalitu, tedy kosení či sušení sena nebo vyřezávání náletových dřevin a další činnosti.
- Pestrý zážitkový program a kolektiv podobně smýšlejících lidí.
- Dozvíte se mnoho zajímavých informací o beskydské přírodě a krajině, ale i kultuře a zvycích.
- Naučíte se čistit a česat ovčí vlnu a vyrábět plstěné výrobky či příst na kolovrátku.
- Zkusíte si pletení košíků z proutí, vyřezávání dřevěných lžiček nebo základy drátenictví, voskařství či barvířství.

Nejbližší akce:

Beskydské řemeslné mapování, 6. až 8. června 2008.

Beskydská orchidejově řemeslná víkendovka, 27. až 29. června 2008.

Beskydské řemeslné senobraní, 4. až 13. července 2008.

Více informací:

T: +420 777 065 924

E: hanyseek@seznam.cz

www.brontosaurus.cz

www.akcepriroda.cz

modrykamen.brontosaurus.cz

Hnutí Brontosaurus je občanské sdružení, které již od roku 1974 významně pomáhá přírodě a památkám České republiky.

Akce Příroda je jedním z programů Hnutí Brontosaurus, který se specializuje na víkendové akce, kde se kvalitní zážitkový program doplňuje se smysluplnou prací pro přírodu a také neformálním vzděláváním. Jen od roku 2006 se uskutečnilo na 150 takových akcí po celé ČR.

Prázdniny s Brontosaurem je tradiční program Hnutí Brontosaurus, který zastřešuje pracovní-zážitkové letní tábory pro širokou veřejnost, které se konají po celé republice, na Slovensku a v Indii.

Vydal **Základní článek Hnutí Brontosaurus Modrý Kámen** v rámci projektu „Zapojení veřejnosti do obnovy a údržby Přírodní památky Kudlačena“, který byl finančně podpořen z grantového programu **Strom života – Pro přírodu, Nadace Partnerství**. Tímto děkujeme za poskytnutou podporu.

Dále děkujeme Danu Křenkovi, Jiřímu Pavelkovi a dalším členům ČSOP Orchidea za pomoc s kosením Kudlačeny a realizací přednášek pro veřejnost, Stanislavu Ondruchovi za poskytnuté zázemí na Kudlačeni, manželům Tenglerovým za zapůjčování chalupy a Správě CHKO Beskydy za odbornou podporu.

Sazba a text: Jan Křivonožka

Fotografie: Adam Fišer, Stanislav Ondruch

Tisk: Exprint – kocián, spol. s .r.o.

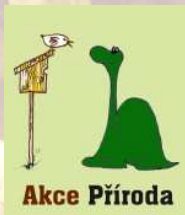

Přírodní památka Kudlačena

Proč a jak
chránit
vzácné louky

aneb

Beskydské
řemeslné
senobraní

Horní Bečva ukrývá vzácná místa!

Projíždíte-li horskou obcí Horní Bečva, spatříte zdánlivě mnoho. Co však od cesty neuvidíte jsou osamělé osady na loukách nad údolím. Každá má své jméno, někdy i zvoničku, ale hlavně několik dřevěných chalup na louce obklopené lesem. V okolí chalup dodnes najdeme nemálo velmi vzácných luk. Těchto míst s prameništi či

Pohled na část PP Kudlačena.

Kudlačena – nejkrásnější místo?

Touto osadou neprochází žádná z autem přístupných cest, takže si toto místo zachovalo jistou nedostupnost a s ní související klid a tradiční ráz beskydské krajiny. Na Kudlačeni se nachází vzácná rašelinná louka, typická ukázka tzv. beskydské síhly, tedy louky na svahovém stupni. Místní lidé jí říkají bařina, mokřada či močálisko. Toto

území o rozloze téměř 5,5 ha bylo v roce 1989 vyhlášeno přírodní památkou. Není divu, vždyť už v roce 1977 píše botanik prof. J. Duda v knize Rašelinné louky Kudlačena, že

Na Kudlačeni se hojně vyskytují i ohrožené druhy rostlin, např. prstavec Fuchsův, prstavec májový, mečík střechovitý, kruštík bahenní či vachta trojlístá.

tamní louky jsou v povodí Bečvy jedinečné pro svou biologickou a krajinnou hodnotu.

V čem je problém beskydských luk?

Louky jsou dílem generací hospodářů, kteří vyklučili les, aby pásli ovce a kozy a našli tak obživu. Takto vznikla malebná horská krajina plná luk, pasínek, remízků a dřevěných stavení. Louky byly spásány a pravidelně koseny obyvateli chalup, jejichž živobytí bylo na loukách závislé. Mnohé se však změnilo po 2. světové válce. Nejkrušnější změny přišly v 70. letech minulého století, kdy byla většina luk odvodněna a následně nešetrně intenzivně využívána.

A jak tomu bylo s Kudlačenu?

Tradiční malohospodářská péče o Kudlačenu skončila v roce 1974, kdy se na sušších místech začíná s intenzivní pastvou a hospodařením JZD. Když však jalovice na Kudlačeni zapadaly tak, že je museli z močálů vytahovat traktorem, bylo jasné, že zde intenzivní zemědělství neuspěje. I přesto byly některé části louky silně poničeny a jiné začaly trvale zarůstat náletem.

Kudlačena na první brigádě v dubnu 2006.

Tůňky jsou domovem např. kuňky žlutobřiché či mloka skvrnitého.

V roce 1994 bylo zřízeno několik tůňek, kde se nyní daří několika vzácným živočichům. Celkově však louka trpěla nepravidelným kosením a až do roku 2006 probíhalo mohutné zarůstání spojené s úbytkem druhů a celkovou degradací. Na jaře roku 2006 se o Kudlačenu začíná starat Hnutí Brontosaurus. V letech 2006 a 2007 proběhlo celkem 7 brigád, kdy dobrovolníci odstraňovali náletové dřeviny. Vše dovršilo kosení celé přírodní památky Kudlačena účastníky akce **Beskydské řemeslné senobraní**.

Jak se starat o mokřad a proč?

Chceme-li zachovat pestrost beskydských luk, je třeba pravidelná péče, neboť louka jako taková je přímo závislá na člověku, který ji kosí a seno suší a odváží z louky. Kosení bez transportu travní biomasy mimo louku je velmi nevhodné a vede k degradaci louky možná ještě rychleji než ponechání ladem. Na mokřích loukách nedostupných pro traktory či jinou techniku je nutno kosit ručně a nejlépe kosení doplňovat o pastvu ovcí či koz.

Bez práce dobrovolníků by se Kudlačena neobešla.